

[Tyroll]

Så siger arbejdsministeren, at det, som han her har været med til at gennemføre i den aktuelle situation, er sket på baggrund af den akutte økonomiske situation osv., men det var jo også inde i billedet i den debat, som jeg henviste til, i 1977. Da var der tale om, at man lige efter nogle indgreb, der var foretaget, rejste en debat om, hvor socialdemokratiet ville hen med overenskomssystemet, og da omtalte arbejdsministeren de akutte økonomiske problemer, der var på daværende tidspunkt, og som forårsagede de indgreb, man foretog dengang. Men derefter advarede den nuværende arbejdsminister mod, at man gav sådanne generelt virkende lovgivningsdiktater, og det er lige nøjagtigt det, man har gjort. Det var også på baggrund af den akutte økonomiske situation, at man dengang sagde, at det advarede man imod. Alligevel gennemfører man det altså.

Så vil jeg godt sige, at jeg finder, at det i allerhøjeste grad er interessant at få fastslået, at der ikke foreligger overenskomster på arbejdsmarkedet. Jeg mener, det er interessant på den måde, at det, der er tale om, er, at hele fastsættelsen af løn- og arbejdsforholdene eller i hvert fald en meget, meget væsentlig del af dem, nu er underlagt lovgivningsdiktater, og derfor fjernet fra overenskomstforhandlinger. Man nedbryder og undergraver derved overenskomstinstitutionen. Og det er et interessant spørgsmål, for det tegner billedet af et helt andet samfund end det, som socialdemokratiet ellers går og bryster sig af. Det tegner en helt anden udvikling end den, der ligger i forskelligt studiekredsmateriale osv., som socialdemokratiet udgiver. Jeg er spændt på at se, hvilke ændringer der kommer i det studiekredsmateriale, hvordan det skal se ud i fremtiden.

Men det, der er tale om her, er jo, at man gennemfører en centralisme, der lægger disse forhold ind under statens kompetence. Det er en udvikling i retning af et autoritært samfundssystem, og man begrundet det blot med økonomiske vanskeligheder, en akut økonomisk situation. Man kunne påvise andre mulige indgreb, indgreb over for de borgerlige, som kunne være med til at rette noget op på situationen, som man beskriver den fra socialdemokratiet, men det er ikke den vej, man betræder. Nej, det er en undergravelse af overenskomssystemet, centralisme og begyn-

delse på indførelse af det autoritære samfund.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 51

3) Til *arbejdsministeren* af:

Tyroll (VS):

»Hvor langt mener ministeren at lovgivningsmagten kan gå i retning af at ændre lønsystemernes funktion og indholdet i arbejdsmarkedets overenskomster og overenskomstsystemet som sådant, før forudsætningerne for det arbejdsretlige systems funktion – at sikre overenskomsternes overholdelse – er fjernet eller totalt omdefinert?«

Skriftlig begrundelse

VS er ikke tilhænger af det arbejdsretlige system. Det skal ikke afholde os fra at påvise, når dette systems funktion får en ekstra stramning som sanktionsmiddel over for lønarbejderne.

Det arbejdsretlige system er oprindeligt bygget op omkring overenskomstsystemet. Overenskomstsystemet kan siges at være en forudsætning for det arbejdsretlige system, da det skal afgøre, om handlinger er overenskomststridige eller ej. Det er misvisende og ensbetydende med et helt andet indhold i såvel overenskomstsystemet som det arbejdsretlige systems funktion at kalde de statslige indgreb i overenskomstfastsættelsen for overenskomster.

Mest tydeligt kommer virkningen frem ved det netop gennemførte lovgivningsdiktat om et totalt lønstop. Dette lovgivningsdiktat strider mod overenskomstforholdene. Men arbejdsministeren svarede i forbindelse med udvalgsbehandlingen, at lønstoploven fjernede det lovlige grundlag for arbejderne overenskomst- og aftalemæssige rettigheder, og derfor ville arbejderne forsøg på at fastholde deres rettigheder være overenskomststridigt. Det er intet mindre end en fantastisk kortslutning, der sker her. Med denne drejning bliver det arbejdsretlige system koblet direkte til regeringens lovgivningsdiktater som sanktionsmiddel vendt mod arbejderne. En klar stramning af et i forvejen arbejderfjendtligt arbejdsretligt system i totalitær retning. Det er en undergravelse af overens-